

SUNGUR-ZÂDE HACI ABDÜLKERİM EFENDİ Dİ (1854- 1923) (2)

(...dünden devam)

EDEBÎ KİŞİLİĞİ

Abdülkerim Efendi, zekâsı ve ilme hevesiyle medresedeki arkadaşları arasında ön saflarda bulunurdu. Hacı Hayri Bey gibi bir şairin, medrese arkadaşı olması ve sırdaşı arkadaşı şair Mustafa Sabri Efendi'ye yakınlığı, edebiyata olan eğilimini tetiklemiş olmalıdır.

İkinci haccından sonra edebiyata eğilimi artan Abdülkerim Efendi, kendisinden yıllar önce yaşamış olan Çelebi-zâde Âsım Efendi'nin Medine-i Münevvere yolunda yazdığı bir mersiyei tahmis ettiği gibi, Nedim'in:

"Sinede evvel ne muhrik arzular var idi"

dizesi ile başlayan gazelini de tahmis etmiştir. Naci Onur'un dediği gibi, her iki şairin yazdığı dizeler de âdeta bir canlı gibi nefes alıp vermekte veya seslenmek-tedir. A. Kerim Efendinin dizeleri için, "âhenk bakımından ses uyumları ile örülü bir şiir veya dize örgüsü" denilebilir. Konunun bütünlüğü ise pek güzel biçimde gerçekleştirilmiştir. A. Kerim Efendi'nin:

"Lal mı oldun ey Zekî ya hangi derdê dûşsun"

dizesi ile Nedim'in mahlas bey-tindeki:

"Ey Nedîm ey bülbül-i şeydâ niçin amûşsun"

dizesinde, her iki şair de kendisine seslenip suskunluğunun sebebini sormaktadır. Aslında ikisi de suskunluğun sebebini bilmekte veya bildiği imajını vermektedir. Her iki dizede bir başka yakınlık da, "ey, ya" gibi ses uyumu elemanlarının yinelenmesi ve **"niçin, hangi"** soru edatlarının kullanılmasıdır.

Eski inşa tarzından ayrılmayan Abdülkerim Efendinin, zaman zaman hece ve irticalen şiir denemeleri de olmuştur. Çünkü sohbetlerde irticalen söylediği şiirlerden ötürü kendisine verilen ödüllerden söz edilir.

Divan tarzındaki şiir-lerinde "ZEKİ" mahlasını kullanmış olan Hacı Abdülkerim Efendi'nin, hece ile yazdığı şiirlerinden bir örnek aşağıdadır:

"Sevgili halam kızı

Yaralı koydu bizi

Değdi bize galiba

Şu Fatma'nın kör gözü

Halam kızı Hayriye

Bindi gitti merkebe

Yalnız kaldım yine

Ben de gittim Mektebe

Koyma sefer tasına

Çorba pilav tarhana

Başka yemek istemem

Doldur börek baklava

Cuma günü uğradım

Bebeklerin yanına

Gördüm kedi sarılmış

Bebeklerin canına

Olmuş salıncakları

Kedilere oyuncak

Potinleri kırılmış

Ayakları yalınca

Yaşmakları delinmiş

Paramparça akibet

Doldu gözüm görünce

Bana geldi nedamet

Ertesi gün ayrıldım

Oyunlardan ayrıldım

Mektebe hazır oldum

Kitaplara sarıldım"

(devamı yarın..)